

Reageren?
lezers@demorgen.be

opinie.

Enkel economie kan het klimaat redden

Bart Van Craeynest is hoofd-econoom bij werkgeversorganisatie Voka.

Twintig graden in oktober, een nieuw rapport van het VN-klimaatpanel IPCC en een Nobelprijs voor Economie voor het opnemen van klimaatverandering in macro-economische modellen. De klimaatverandering staat volop in de schijnwerpers. En terecht. De gevolgen daarvan worden immers meer en meer tastbaar. Het is geen toeval dat extremere weersomstandigheden vaker lijken voor te komen. En dat zal de komende decennia alleen maar erger worden. De economische impact daarvan is enorm.

Het nieuwe IPCC-rapport gaat na hoeveel verschil het uitmaakt als we de opwarming van de aarde straks kunnen beperken tot 1,5 graden in plaats van 2 graden. In het klimaatakkoord van Parijs werd het compromis opgenomen dat we mikken op een opwarming van 2 graden, maar eigenlijk moeten streven naar een van 1,5 graden. De verschillen tussen beide scenario's zijn enorm.

Voor de duidelijkheid, met het huidige mondiale beleid liggen we niet op schema voor 2 graden opwarming, laat staan voor 1,5, maar eerder een globale opwarming met 3 à 4 graden. Volgens de IPCC-wetenschappers blijft 1,5 graden nog altijd haalbaar, maar dat vereist dan wel dringende en doortastende actie op wereldschaal.

Geen groei is geen optie

Tegen de achtergrond van de enorme klimaatuitdaging werd enkele weken geleden door een groep academici wel een heel doortastende oplossing op tafel gelegd: stop de economische groei. Dat lijkt te helpen om de klimaatdoelstelling te realiseren, maar zou sowieso heel wat andere problemen op de spits drijven en is eigenlijk gewoon onmogelijk. Onze economie, onze welvaartsstaat en zelfs onze hele samenleving zijn gebaseerd op een streven naar economische groei. Zolang ouders universeel willen dat hun kinderen het beter hebben dan henzelf, zal er economische groei nodig zijn om dat op ruime schaal te realiseren.

Elke aanpak van de klimaatuitdaging zal moeten kaderen binnen een economische realiteit, anders heeft die hoe dan ook geen kans op slagen. Mensen vragen om 'milieubewuster' te leven, kan sympathiek overkomen, maar zal nooit de gedragswijzigingen op grote schaal met zich mee brengen die nodig zijn om de klimaatdoelstellingen te realiseren.

Aan de andere kant van het spectrum is ook het ronduit verbieden van vervuilende activiteiten geen werkbare oplossing. Dat is een veel te bot instrument dat heel wat onnodige economische schade met zich mee brengt, enorme weerstand oproept en dus ook niet leidt tot optimale oplossingen.

De beste, en allicht de enige haalbare, manier om op voldoende grote schaal een antwoord te bieden voor de klimaatuitdaging blijven de klassieke economische recepten van prijszetting en innovatie. Voor zoveel mogelijk vervuilende activiteiten moet op een zo groot mogelijke schaal een correcte prijszetting georganiseerd worden. Die prijs moet ook

► Een zonnepanelenveld in Noordrijn-Westfalen. © BELGAIMAGE

rekening houden met de potentiële schade via de klimaatverandering. Via zo'n correctere prijszetting kunnen schadelijke activiteiten op een efficiënte manier afgeremd worden. Een duidelijk voorbeeld daarvan is slim rekeningrijden, waarmee via een correctere prijs voor autorijden op een bepaalde plek op een bepaald tijdstip de files en de bijbehorende vervuiling aangepakt kunnen worden.

Daarnaast moet volop ingezet worden op innovatie. Op dat vlak werden er in het verleden al fantastische resultaten geboekt met milieuvriendelijkere productieprocessen, energie-efficiëntere woningen en voertuigen, duurzame energiebronnen... En daar ligt ook de toekomst. Binnen een correcter model dat ook rekening houdt met de klimaatuitdaging zullen bedrijven op zoek gaan naar innovatieve oplossingen.

Als we de klimaatuitdaging ernstig willen aanpakken, dan moet iedereen daarbij betrokken worden: overheden, bedrijven en burgers, Europa, Amerika en Azië. Via correctere prijszetting en innovatie kan de economie richting een duurzamer groeipad gevoerd worden. Ondernemingen zullen daarop inspelen en zo een deel van de oplossing aanbrenge. Dat is de enige werkbare aanpak. Of die ook politiek voldoende breed gedragen wordt, is een moeilijker verhaal.

Via correctere prijszetting en innovatie kan de economie richting een duurzamer groeipad gevoerd worden

DeMorgen.be

Meer opinie op onze website

Taalcolumns mogen best wat beter geïnformeerd zijn

Freek Van de Velde (KU Leuven) is onderzoeksprofessor taalkunde; **Dirk Pijpops** (KU Leuven / FWO-Vlaanderen) is doctoraatsstudent.

In *De Morgen* van 4 oktober 2018 staat een column van Stef Selfslagh, getiteld "Als we zomaar woorden beginnen af te schaffen, spreken we binnen de kortste keren allemaal Jerommekestaal". De auteur windt zich op over het gebruik van het werkwoord kijken zonder het voorzetsel naar: "Mensen zeggen een film kijken in plaats van naar een film kijken."

Het is best gemakkelijk als mensen zich ergeren aan taal, en er bestaan ook echt kromme zinnen, maar het geval 'kijken (naar)' is veel genuanceerder dan de auteur van de column laat uitschijnen. Je kunt je afvragen of zo'n column wel zo onschuldig is. Kwaliteitskranten als *De Morgen* willen geïnformeerde stukken brengen, maar als het over taal gaat, dan ligt de lat kennelijk lager.

Hoe zit het nu met 'kijken (naar)'? Selfslagh moet erkennen dat er taalkundig niets mis mee is, want het komt al heel lang in de taal voor: bij Couperus, merkt hij zelf op. En al veel vroeger, als je de historische woordenboeken erop naslaat. Zijn ergernis lijkt esthetisch te zijn, en hij heeft het over mensen die "zonder aanwijsbare redenen woorden beginnen af te schaffen".

Dat is taalwetenschappelijk volslagen onzin. Ten eerste dat "beginnen af te schaffen". Er blijkt in het Nederlands van de afgelopen vierhonderd jaar juist een enorme toename te zijn van voorzetselvoorwerpen: polsen naar, kiezen voor en beginnen met zijn relatief jong. Wie in de 19de eeuw had geleefd, had zich kunnen beklagen over mensen die "zonder aanwijsbare redenen woorden beginnen toe te voegen".

Ten tweede dat "zonder aanwijsbare redenen". We hebben net een onderzoek uitgevoerd dat binnenkort verschijnt in het tijdschrift *Language and Cognition* over de redenen waarom mensen nu eens wel, dan weer geen voorzetsel gebruiken. Dat heeft te maken met het dempen van complexiteit in het taalgebruik, en het evenwichtig verspreiden van informatiedensiteit in de boodschap. En lopend doctoraatsonderzoek van Dirk Pijpops laat zien dat er subtiele betekenisverschillen zijn tussen de varianten. Er valt met andere woorden wel wat meer te zeggen over de aan- of afwezigheid van naar dan dat het een lelijke modegril is.

Bovendien, variatie is doodnormaal in de taal. Er is weinig grond voor het idee dat als er twee varianten bestaan in de taal, er eentje goed is en de andere fout. 'Ik ruik dat je gedronken hebt' is taalkundig even goed als 'Ik ruik dat je hebt gedronken'. Taalkundigen kunnen wel vertellen wanneer de eerste vorm en wanneer de tweede gebruikt wordt.

De taalcolumn over kijken heeft eigenlijk het niveau van "klimaatopwarming is bullshit want het is vorige week heel koud geweest in Steenokkerzeel". Het is best mogelijk dat de opwarming overschat of onderschat wordt, maar door een vage observatie te doen, draag je niet bij aan een serieuze berichtgeving. Een column hoeft geen wetenschappelijk stuk te zijn, maar het is ook geen vrijbrief om 'feitenvrij' te schrijven.

VAN CRAEYNEST

VAN DE VELDE & PIJPOPS

Nieuws in de klas

SPECIAAL VOOR LEERKRACHTEN

Wil je in de klas werken rond nieuws en actualiteit? Nieuws in de klas is er ook dit schooljaar weer met een uitgebreid aanbod aan nieuws en lesmateriaal. Nieuws in de klas is een project van Mediawijs, Vlaamse Nieuwsmedia, We Media, Media.21, VRT en VIAA met de steun van de Vlaamse Overheid.

SURF SNEL NAAR DE WEBSITE EN BEKIJK HET AANBOD!

JE DAGELIJKSE AFSPRAAK MET HET NIEUWS

Nieuws in de klas is er voor leerkrachten en leerlingen vanaf de derde graad lager tot en met derde graad secundair onderwijs en in het volwassenenonderwijs

WWW.NIEUWSINDEKLAS.BE